

Dziennik Zachodni

ABCDEFGHIH

Cena 8zł

Ostrzegawczy głos Gromyki

Podminowana jedność

Spór o prawo weta na porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego ONZ

NOWY JORK. (API) Komitet Ogólny Zgromadzenia ONZ. przyjął wczoraj propozycję Argentyny przedstawienia na porządku obrad rezolucji w sprawie zniesienia prawa weta. Dziewięciu członków komisji głosowało za propozycją argentyńską, ZSRR i Polska przeciwko, a trzech członkowie wstrzymali się od głosowania.

Przeciwstawiając się propozycji argentyńskiej, delegat sówi ki Gromyko oświadczył, że inicjatywa zamieszczenia w Karcie prawa weta wyszła od prezydenta Roosevelta i b. premiera Churchilla. „Zgodziliśmy się na to, ponieważ leżało to w interesie nie tylko sprzymierzonych, ale i wszyst-

kich innych narodów. Dopóki istnieje veto, dopóty żadna z decyzji, przyjętych jednomyślnie nie może być skierowana przeciwko któremukolwiek z wielkich mocarstw. Zniesienie weta zamiast

wzmocnić „Wielką Piątkę“ doprowadziłoby do podminowania jej jedności.

Zgromadzenie Ogólne ponadto przyjęło propozycję w sprawie przedstawienia na porządku ob-

rad zgromadzenia zmodyfikowanej procedury przyjmowania nowych członków. Dziesięć głosów padło za propozycją, trzy (Rosja, Polska, Brazylia) — przeciwko. Indie wstrzymały się od głosu.

ny, oświadczać, że centralnym problemem europejskim jest zagadnienie Niemiec. Jedynym życzeniem Francji jest, aby Niemcy w przyszłości nigdy już nie zagroźli pokojowi światowemu.

Po mowie Wyszyńskiego

Ci co spodziewali się defencywnego przemówienia ze strony delegata radzieckiego, doznali zawodu. Wyszyński nie odpowiedział Marshallowi punkt po punkcie. W swej szeroko zakrojonej mowie wystąpił on jako oskarżyciel, zarzucając Stanom Zjednoczonym, iż one właśnie są burzy- „tam” prestiżu ONZ i wspólne z Wielką Brytanią starają się podważyć każdą wspólną akcję.

Przemówienie Wyszyńskiego, dobrze skonstruowane i operujące silną argumentacją, a przy tym ożywione duchem bojowym, rozwiło złudzenia, co do łatwego kompromisu na obecnej sesji ONZ. Mimo to niemal wszyscy delegaci zgadzają się na jednym punkcie — iż decyzje powzięte poza ramami ONZ stałyby się klęską dla całego świata i że należy szukać dalszych dróg i możliwości do jakiegoś porozumienia.

(Dokończenie na str. 2-giej)

Bidault na trybunie ONZ

Sprawa Niemiec centralnym zagadnieniem Europy

Flushing Meadows (obsk. Wł.). Podczas sobotniego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego ONZ

wyłosił obszernie przemówienie francuski minister spraw zagranicznych Bidault, który zanalizował aktualną sytuację międzynarodową, wyrażając poglądy Francji na poszczególne problemy polityki międzynarodowej. Przypominając na wstępie przemówienia atmosfery, w której 52 narody podpisały w San Francisco Kartę Narodów Zjednoczonych, minister oświadczył, że byłoby niebezpiecznie ukrywać rozmiary istniejącego kryzysu światowego. Kryzys ten, w wypadku gdyby się dalej rozwijał, mógłby nawet podważyć fundamenty ONZ albo przynajmniej strukturę tej instytucji. Kiedy zakładano ONZ, duch zgody i wzajemnego zrozumienia panował wśród wielkich mocarstw.

Większą część mowy minister poświęcił zagadnieniu prawa weta. Według Karty Narodów Zjednoczonych zastosowanie tego prawa może nastąpić tylko w wyjątkowych wypadkach. Omawiając propozycję Marshalla w sprawie modyfikacji odnośnych przepisów Karty Narodów Zjednoczonych dotyczących prawa weta, Bidault oświadczył, że tego rodzaju modyfikacja pociągnęłaby za sobą przeprowadzenie radykalnych zmian w strukturze ONZ. Sugestie amerykańskie wyrażające się w dążeniu do modyfikacji Karty Narodów Zjednoczonych dotyczą tak niezwykle ważnego problemu, że wymagają sumiennego i dłuższego przestudiowania. Następnie minister poruszył sprawę Grecji i Palesty.

Rząd francuski wyjaśnia Odpowiedź na polskie memorandum

PARYZ. (SAP) Rząd francuski ogłosił odpowiedź na memorandum Rządu Polskiego, wręczone dnia 6 września francuskiemu ministerstwu spraw zagranicznych przez ambasadora R. P. Jerzego Putramenta.

Memorandum to wyrażało zaniepokojenie Rządu Polskiego z powodu uczestnictwa Francji w konferencji londyńskiej w sprawie podniesienia niemieckiej produkcji przemysłowej, co sprzeciwia się uchwałom poczdamskim.

Rząd Polski zapytywał, czy polityka francuska ulega zmianie? W odpowiedzi, wręczonej ambasadorowi Putramentowi, rząd francuski oświadcza, że jest tak samo zaniepokojony, jak i Rząd Polski i zaniepokojenie swe wyraził już w rozmowach z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii na konferencji w Londynie. Nota francuska przypomina, że komunikat ogłoszony podczas tej konferencji, podkreśla wspólne zamiary

trzech delegacji co do nieudzielenia Niemcom pierwszeństwa w odbudowie. Komunikat ten określa dokładnie, jakie metody przyjęte zostały przez Francję, aby podporządkować odbudowę przemysłu niemieckiego — odbudowie Europy.

Nota wręczona ambasadorowi R. P. Putramentowi, podkreśla, że to podporządkowanie interesów niemieckich — odbudowie reszty Europy — powinno być zastosowane specjalnie w stosunku do krajów, zniesionych przez najazd niemiecki.

WARSZAWA. (PAP). Na posiedzeniu w dniu 19 bm. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił wniosek o otwarciu kredytu w wysokości 270 milionów zł. na przeprowadzenie jeszcze w bież. roku robót na niektórych odcinkach kolejowych szlaku Szczecin — Czechosłowacja — celem ułatwienia transportu.

Niemcy demonstrują przeciw demontowaniu fabryk

LONDYN. (API). „Zagłębie Ruhry znajduje się w stanie niezwykłego wzniesienia, które może doprowadzić do wybuchu” — depekuje korespondent liberalnego dziennika

londyńskiego „News Chronicle”.
Powodem tego jest sprzeciw Niemców przeciwko demontażowi fabryk na cele reparacyjne. Władze brytyj-

skie, które przygotowują listę fabryk do rozmontowania liczą się poważnie z możliwością rozruchów, podsycających przez wielu byłych hitlerowców.

Niemcy w jakiś sposób dowiedzieli się o przygotowywaniu list, które obejmują około 900 fabryk i — według krążących w Zagłębiu Ruhry wiadomości — przygotowują wielką demonstrację protestacyjną.

Najciekawszy jest fakt, że część wyższych urzędników brytyjskiego zarządu wojskowego zgadza się ze stanowiskiem Niemców.

Według dziennika, urzędnicy ci sprzeciwiali się stanowczo sporządzeniu listy i zagrozili, że w razie jej ogłoszenia, zrezygnują z zajmowanych stanowisk. Lista została sporządzona na rozkaz rządu brytyjskiego i rezygnacja wyższych urzędników stanowiliby w ten sposób pierwsze poważne starcie między rządem a brytyjską administracją wojskową w Niemczech.

Przywódcy partii niemieckich konferują od kilku dni z administracją brytyjską, domagając się nieopublikowania listy i nierozmontowywania zakładów. Niemcy twierdzą oczywiście, że zakłady te nie są fabrykami broni i dlatego nie podlegają uchwałom o odszkodowaniach.

Korespondent „News Chronicle” stwierdza, że wybuch większych demonstracji w Zagłębiu Ruhry może doprowadzić do ogólnego chaosu w anglo-amerykańskiej strefie okupacyjnej.

Lipman — współpracownik Roosevelta wyjechał z Polski do Czechosłowacji

KATOWICE. W Polsce bawił w ostatnich dniach czołowy publicysta Stanów Zjednoczonych Walter Lipman. Był on wraz z małżonką gościem prezesa „Czytelnika” Jerzego Borejszy.

Lipman należał do rzędu najbliższych współpracowników Roosevelta, wspierając prezydenta w jego akcji przygotowania opinii USA na rzecz udziału w wojnie przeciwko państwom osi. Zastępca Lipmana, którego artykuły ukazywały się w dziesiątkach dzienników amerykańskich o milionowych nakładach, było, że zdołał przekonać opinię amerykańską, iż doktryna Monroe nie gwarantuje bezpieczeństwa Stanom Zjednoczonym. Za te działania należy mu się ze strony naszego społeczeństwa szczególna wdzięczność.

Lipman w czasie pobytu w Polsce przyjechał przez Prezydenta Bieruta, Premiera i innych polskich mężów stanu oraz zwiedził redakcję kilku pism, przeprowadzając szereg rozmów z przedstawicielami naszego świata dziennikarskiego. M. in. zwiedził Lipman Kraków z jego zabytkami oraz obóz w Oświęcimiu, który wywarł na nim

wielkie wrażenie. Z Oświęcimia przybył Lipman do Katowic. Wyjeżdżającego z Polski W. Lipmana pożegnał na dworze katowickim w imieniu prezesa Borejszy naczelny redaktor „Dziennika Zachodniego” Stanisław Ziemia. (Ma)

Stanisław Ziemia

Finlandia dzisiejsza

REPORTAŻ. ZAMIESZCZONY PONIŻEJ, JEST W PRASIE POLSKIEJ PIERWSZA PO WOJNIE ORYGINALNA KORESPONDENCJA Z FINLANDII, NAPISANA PRZEZ POLSKIEGO DZIENNIKARZA.

Helsinki, we wrześniu

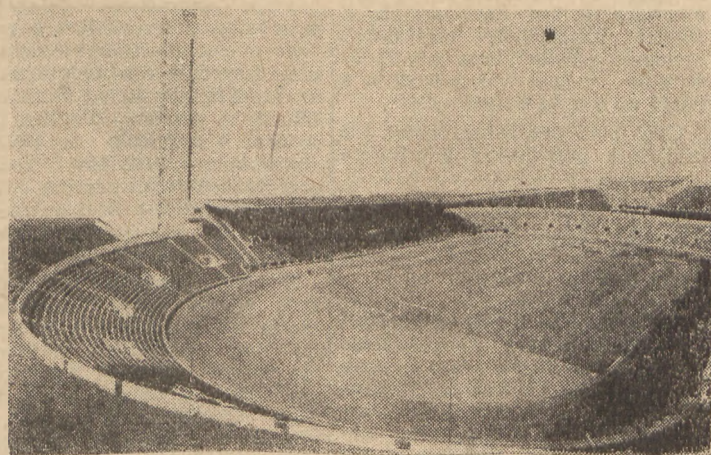
Ze Sztokholmu do Turku, które Szwedzi nazywają Abo, jedzie się statkiem 12 godzin. Jeżeli dopisze pogoda, podróż taka jest dużą przyjemnością. Szlak wodny zamykają na pełne morze promy wjadzie na pełne morze promowi wśród dziesiątek i setek zatok i wysp. Od brzegów królestwa szwedzkiego jest wytyczony jak ulica wielkiego miasta — niemal na każdym skrawku lądu widnieją znaki ostrzegawcze, wieżyczki, latarnie lub światła, a na wodzie kołyszą się ponumerowane boje; przy brzegach liczne przystanki, osady wiejskie lub domki campingowe. Bogactwo kraju, który od długiego czasu nie zaznał wojny rzuca się w oczy na każdym kroku.

W dalszej podróży mają się zdemilitaryzowane Alandy, z którymi tyle kłopotu mały zawsze wszelkiego rodzaju międzynarodowe konferencje rozbrojeniowopokojowe, by znów wejść w dziesiątki kanałów i przesmyków, wysepek i bogato ukształtowanych brzegów już właściwej Finlandii, również dobrze przystosowanych do komunikacji wodnej, choć może nie tak efektywnie, ale niemierniej szlachudnie i ciekawie.

12 godzin na statku daje okazję do ciekawych spostrzeżeń. Przede wszystkim w bufecie. Pasażerowie w zdecydowanej większości Szwedzi i Finowie, „nadrabiają” tutaj bądź ograniczenia, bądź

braki swoich krajów. Pierwsi bez żadnej obawy korzystają z dowolnej ilości napojów alkoholowych. drudzy — z jedzenia, zwłaszcza z przystawek, których bez specjalnej dopłaty można przy

Finlandii trzeba to zrobić w podwójnych egzemplarzach; poza tym arkusze fińskie wymagają więcej danych, a dla celów walutowo — celnych oprócz rubryk na pieniądze, zawierają rubrykę „wartościowe przedmioty” z wyszczególnionymi pozycjami: „zegarki”, „pierścionki”, „papieronice”. Nastraja to cudzoziemca dość nieufnie, jak się jednak póź-

Stadion olimpijski w Helsinkach, mieszczący 65 tys. widzów.

obiedzie i kolacji zjeść tyle ile się zechce.

Kontrola celna

Na krótko przed przybyciem do portu w Turku, trzeba — podobnie zresztą jak przy wjeździe do Szwecji — wypełnić odpowiednie arkusze ewidencyjne dla kontroli policyjnej, celnej i walutowej. Tylko, że przy wjeździe do

niej okazuje, zupełnie niesłusznie. Jest to bowiem nic innego jak przesadna gorliwość biurokratyczna, której przeciwieństwem jest „lżejsza” forma wszędzie na świecie pełno. Zanim jednak nieufność opuści cudzoziemca, wpadnie on do arkusza skrupulatnie nie tylko przedmioty wyszczególnione w nim, ale i dla pewności wieczne słowa, odwróci

Surowce z ZSRR

Warszawa. (PAP) W ramach polsko-radzieckiej umowy handlowej nadeszło ostatnio do Gdańska 9200 ton apatyków. Jest to surowiec niezbędny do produkcji nawozów sztucznych. Następne partie zamówionych już 30.000 ton apatyków oczekiwane są w najbliższym czasie.

Troska o hitlerowców

Berlin. (API). Władze brytyjskie przydzieliły 15.000 m kwadratowych dachówki dla obozu dla internowanych hitlerowców w Neugamme pod Hamburgiem w celu zabezpieczenia na zime baraków obozowych.

(Ciąg dalszy na str. 3)

Tsaldaris jednym z najlepszych wywiadowców państw „Osi“ w czasie wojny

Paryż (API). Sensacyjne szczegóły dotyczące przeszłości obecnego wicepremiera i ministra spraw zagranicznych Grecji, Tsaldaris, przynosi ostatnio jeden z tygodników francuskich. Informacje te oparte są na zeznaniach Moltare Sandera, członka służby wywiadowczej sztabu głównego armii węgierskiej w czasie wojny.

Sander stwierdza, że przywódca monarchistów greckich, Tsaldaris, był jednym z najlepszych agentów węgierskiej służby wywiadowczej.

Działalność Tsaldarisa rozpoczęła się w 1940 r. i osiągnęła szczególne nasilenie w r. 1942. Na

wiosnę tego roku sztab gł. armii węgierskiej otrzymał od niego sprawozdanie o powstaniu podziemnego ruchu oporu w krajach położonych na wschodnim wybrzeżu Adriatyku, a szczególnie w Grecji. Na jesień 1942 r. dostarczył on węgierskiej służbie wywiadowczej dane na temat rozlokowania partyzantów w Grecji środkowej, Albanii i Serbii. Na wiosnę 1943 r. Węgry otrzymały od Tsaldarisa informacje o szczegółach pomocy angielskiej dla greckiego ruchu oporu.

Latem 1943 r., na żądanie Horty'ego i Kally'ego Tsaldaris wszedł w kontakt z przedstawicielami Anglii, celem pertraktacji o separatystyczny pokój z Węgrami.

Jednocześnie węgierska służba wywiadowcza używała go w kontrwywiadzie, skierowanym przeciwko Anglikom. Tsaldaris zdołał uzyskać informacje o stanie oddziałów brytyjskich na Bliskim i Środkowym Wschodzie, o ruchach transportów wojskowych, o wyposażeniu armii, które to wiadomości przekazywał węgierskiej służbie wywiadowczej.

Niemcy użyli ich w swej walce z ruchem niepodległościowym w Grecji. Wiadomości Tsaldarisa przekazywane były także ministrowi spraw zagranicznych Włoch.

Rozszerzenie wymiany towarowej między Polską i Węgrami

Warszawa. (PAP) W dniu 19 bm. wyjechała do Budapesztu delegacja polska dla rokowań handlowych z Węgrami pod przewodnictwem dyrektora Narodowego Banku Polskiego mgr Słebeneichera. Zadaniem delegacji będzie ostateczne zamknięcie wzajemnych rozrachunków między oboma państwami z tytułu dotychczasowych umów oraz zawarcie nowego umowy w sprawie obrotu towarowego i płatniczego.

Dotychczasowe stosunki handlowe polsko-węgierskie, zwłaszcza od chwili stabilizacji waluty na Węgrzech, wykazywały stały wzrost wzajemnych obrotów. Najważniejszą pozycję importu z Węgier stanowiła ropa naftowa i przetwory naftowe oraz nasiona oleiste, produkty rolnicze (fasola i inne), maszyni, artykuły farmaceutyczne itd. Główną pozycję eksportu polskiego stanowił węgiel, koks, cynk i inne towary. Tymczasowe porozumienie, zawarte w lipcu na okres 3-miesięczny upływa z końcem września i obecne rokowania mają ustalić obroty towarowe na najbliższy okres roczny.

Należy się spodziewać znacznego rozszerzenia listy towarów składających się na wymianę towarową pomiędzy oboma krajami.

Wywiad amerykański poruszony

Fabryka fałszywych dolarów

Paryż (SAP). Wobec napływu fałszywych banknotów 50 i 100-dolarowych do Europy i Ameryki, płk. Karp z tajnego wywiadu w Waszyngtonie przyjechał do Paryża i skomunikował się z brygadą kryminalną policji paryskiej.

Płk. Karp jest zdania, że fałszywe banknoty, zalewające obecnie okupowane Niemcy i Stany Zjednoczone, drukowane są we Francji.

Czterech osobników, przeprowadzających transakcje fałszywymi dolarami, aresztowano w kawiarniach paryskich. Wypytywani

o pochodzenie dolarów, nie chcieli powiedzieć, kto ich im dostarczał i odmówili ujawnienia miejsca prasy drukarskiej, która podobno znajduje się w okręgu paryskim.

Niemilkujące pogłoski

Zmiany w gabinecie brytyjskim?

Londyn (PAP) Korespondent polityczny agencji Reutera dowiaduje się, że premier Attlee ma ogłosić za

dwa tygodnie zmiany z gabinetem, które — jak się zdaje — pójdą dalej, niż tego na ogół oczekiwano. Uchodzi za rzecz pewną, że zmiany te dotkną tzw. „Wielkiej Piątki“ gabinetu, tj. premiera Attlee oraz ministrów Bevana, Morrisona, Grip psa i Daltona.

Krąży natomiast pogłoski, że mogą ustąpić minister obrony narodowej Alexander, minister zaopatrzenia Wilmot, minister bez teki Greenwood, minister paliwa Shinwell, minister wojny Bellanger, minister zdrowia Bevan. Do rządu wejść ma natomiast kilku młodszych ministrów z grupy parlamentarnej Partii Pracy. Przewidywania te oparte są zresztą tylko na domysłach.

Pomoc amerykańska i pomoc dla Ameryki

Cena jaką zapłacić mają Włochy i Francja

Londyn (PAP). Jak donosi agencja Reutera, ambasador włoski w Waszyngtonie poinformował podsekretarza stanu, Roberta Lovetla, iż rząd włoski nie utrzyma się przy władzy, jeśli Włochy nie otrzymają w ciągu 12 najbliższych miesięcy miliarda dolarów pożyczki dla odbudowy gospodarki narodowej.

Wiadomość, iż premier Ramadier upoważnił ministra Bidaulta, przebywającego obecnie w Nowym Jorku na sesji Zgromadzenia Narodowego do zwrócenia się do rządu amerykańskiego z prośbą o szybką pomoc żywnościową.

W Paryżu zdają sobie sprawę, że poparcie Europy dla Marshalla w sprawie ONZ oraz poparcie polityki amerykańskiej w Grecji jest ceną, jaką Europa ma zapłacić za dolary amerykańskie.

Paryż (obsł. wł.). Specjalny korespondent Reutera donosi z Paryża, że Marshall usiłuje zdobyć sobie poparcie Francji dla swych planów w ONZ. Do Paryża doszły wieści o odbyciu przez Marshalla prywatnej rozmowy z francuskim min. spraw zagranicznych, Bidaultem, po przemówieniu Marshalla na walnym zgromadzeniu ONZ.

Marshall podkreślił, że rząd St. Zjednoczonych byłby gotów udzielić natychmiast kredytu dolarowego Francji i Włochom na łącznych podstawach dla obydwu tych krajów. W świetle tego stają się jasne pogłoski o prowadzeniu francusko - włoskich rokowań o unii celnej.

Paryż (PAP). Ze źródeł wiarygodnych potwierdzono wczoraj

Powódź w Japonii

Tokio (SAP) 50.000 mieszkańców północnego przedmieścia Tokio zagrożonych jest powodzią, na skutek wezbrania rzeki Nekagawa.

Przypuszcza się, że zapory zostaną zerwane w piątek wieczorem.

Saperzy amerykańscy wysadzili przy pomocy 1000 ton dynamitu zapory rzeczne, aby skierować na równinę wody, zagrażające stolicy.

O denacyfikacji Oświadczenie gen. Claya i fakty

Frankfurt (API). Głównodowodzący wojsk amerykańskich w Niemczech, gen. Lucius Clay, oświadczył przedstawicielom prasy, że w Niemczech nie widać obecnie oznak demokratycznego odrodzenia. Stwierdził on, że rezultaty wysiłków nawrócenia Niemców na demokrację nie dadzą się jeszcze odczuć przez kilka lat.

Mimo to, gen. Clay zapowiedział, że podjęte zostaną kroki, by zakończyć procesy denacyfikacyjne przed kwietniem 1948 r. Procesy zbrodniarzy wojennych w Norymberdze i Dachau zakończone będą jeszcze w roku bieżącym.

Moskwa (PAP) Organ radzieckich związków zawodowych „Trud“ zamieszcza wiadomość, że hitlerowcy w Hamburgu usiłowali niedawno wysadzić w powietrze gmach, w którym znajdował się siedziba związku b. więźniów reżimu nacjonal-socjalistycznego. Próba zamachu, w porę wy-

konduktu i organizacji niemieckich.

Handlowej w Warszawie, jako Izbie Urzędującej.

W dniu 25 bm. na terenie całego kraju odbędą się w wojewódzkich związkach kupieckich odprawy prezesów i sekretarzy zrzeszeń terenowych. Celem odpraw będzie zaopatrzenie terenu w odpowiednie druki i formularze, jak również ostateczne poinformowanie działaczy terenowych o technice całej akcji.

Po zmontowaniu w terenowych zrzeszeniach kupieckich odpowiedniego aparatu technicznego — przy stapi od 1 października br. do swej właściwej działalności, którą prowadzić będzie do dnia 15 listopada br. W tym terminie wszyscy kupcy, tak zrzeszeni, jak i niezrzeszeni winni — po uprzednim wnie-sieniu ustalonych opłat do urzędów skarbowych — zgłosić się do powiatowych zrzeszeń kupieckich, celem załatwienia wszelkich formalności, związanych z ubieganiem się o koncesję.

Akcja koncesjonowania handlu będzie zakończona do 15. XI. br.

Warszawa (PAP) Akcja wydawania zezwoleń na prowadzenie przedsięwzięcia handlowych przechodzi już z okresu przygotowawczego w stadium praktycznego wykonania, nad którym ogólny nadzór sprawuje biuro do spraw koncesjonowania handlu przy Izbie Przemysłowo-

Handlowej w Warszawie, jako Izbie Urzędującej.

W dniu 25 bm. na terenie całego kraju odbędą się w wojewódzkich związkach kupieckich odprawy prezesów i sekretarzy zrzeszeń terenowych. Celem odpraw będzie zaopatrzenie terenu w odpowiednie druki i formularze, jak również ostateczne poinformowanie działaczy terenowych o technice całej akcji.

Po zmontowaniu w terenowych zrzeszeniach kupieckich odpowiedniego aparatu technicznego — przy stapi od 1 października br. do swej właściwej działalności, którą prowadzić będzie do dnia 15 listopada br. W tym terminie wszyscy kupcy, tak zrzeszeni, jak i niezrzeszeni winni — po uprzednim wnie-sieniu ustalonych opłat do urzędów skarbowych — zgłosić się do powiatowych zrzeszeń kupieckich, celem załatwienia wszelkich formalności, związanych z ubieganiem się o koncesję.

Francuskie starania o pożyczki i zboże

LONDYN (PAP) Agencja Reutera donosi, powołując się na wiadomości ze źródeł nieoficjalnych, że Francja otrzyma 75 milionów dolarów z Międzynarodowego Funduszu Monetarnego na częściowe wznowienie importu spośród strefy dolarowej. Rzecznik francuskiego ministerstwa skarbu oświadczył w piątek, iż Francja podejmie starania o uzyskanie trzeciej pożyczki Banku Eksportowo-Importowego na pokrycie potrzeb po wyczerpaniu się pożyczki, otrzymanej z Banku Międzynarodowego.

Paryż (PAP) W piątek rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych potwierdził oficjalnie wiadomość, że Francja prowadzi ze Związkiem Radzieckim rokowania w sprawie zakupu większej ilości zboża. Według niepotwierdzonych pogłosek, Francja pragnie otrzymać ze Związku Radzieckiego półtora miliona ton zboża.

w pierwszym półroczu 1947 r. stracono ogółem 7.176.183 dni pracy. W okresie tym było 1.079 zatargów o pracę, z których 827 wydarzyło się w maju i czerwcu.

Berlin (API). W południowej Wirtembergii, w strefie francuskiej odbyła się uroczystość poświęcenia pamięci ofiar faszyzmu. Na uroczystości tej był obecny przedstawiciel władz francuskich, zabrakło natomiast reprezentan-

W Szczecinie ładuje się już polski węgiel

Uroczyste przekazanie portu centralnego

Szczecin (PAP). W dniu 19 września r. Szczecin przeżywał historyczny moment oficjalnego przekazania całego portu centralnego administracji polskiej.

O godz. 9 rano na lotnisku w Dąbiu przybyli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz organizacji społecznych.

Wysiadających z samolotu ministra żeglugi Rapackiego i wiceministra Petrusiewicza oraz generałów Armii Czerwonej Pajukowa i Mastowa powitał wojewoda Borkowicz.

Z lotniska goście udali się na Plac Niezłomnych w Szczecinie, gdzie nastąpiło oddanie hołdu pamięci poległych żołnierzy Armii Radzieckiej. W uroczystości wzięło tłumny udział miejscowe społeczeństwo. Min. Rapacki złożył u stóp pomnika wieniec.

Z kolei goście udali się na teren mostu, łączącego Szczecin z dużą wyspą Łasztownią. Po obedyw stronach Odry powiewały na wysokich masztach chorągwie biało-czerwone. Most przybrano zieloną, licznymi banderami i flagami.

mi. U wejścia ustawiły się oddziały straży portowej polskiej i radzieckiej po bokach liczne poczty sztandarowe.

Kulminacyjny punkt uroczystości nastąpił, gdy dowódca straży radzieckiej Popow złożył gen. Bajukowi meldunek o zakończeniu służby. Gen. Bajukow oddaje plan portu centralnego min. Rapackiemu, zawiadamiając, że centralny port szczeciński od tej chwili przechodzi w ręce władz polskich.

Następnie uczestnicy uroczystości udali się na teren wielkiej wyspy Łasztownia, gdzie przy basenie kaszubskim w dniu przekazania portu robotnicy polscy rozpoczęli już pracę załadowczą polskiego węgla. Dwa wielkie dźwigi portowe łądowały po raz pierwszy na tym nabrzeżu ślaski węgiel eksportowy na statek szwedzki „Pelle“ oraz przedadowały węgiel bezpośrednio z barki na statek duński „Oja“.

Cały port centralny został już oficjalnie przekazany administracji polskiej. Tylko niektóre oddinki portu, na mocy zawartej umowy, zostały wydzierżawione władzom radzieckim do eksploatacji.

O godz. 18 min. Rapacki wraz z wyższymi przedstawicielami Min. Żeglugi oraz delegacją radziecką — powrócił specjalnym samolotem do Warszawy.

Handlowej w Warszawie, jako Izbie Urzędującej.

W dniu 25 bm. na terenie całego kraju odbędą się w wojewódzkich związkach kupieckich odprawy prezesów i sekretarzy zrzeszeń terenowych. Celem odpraw będzie zaopatrzenie terenu w odpowiednie druki i formularze, jak również ostateczne poinformowanie działaczy terenowych o technice całej akcji.

Po zmontowaniu w terenowych zrzeszeniach kupieckich odpowiedniego aparatu technicznego — przy stapi od 1 października br. do swej właściwej działalności, którą prowadzić będzie do dnia 15 listopada br. W tym terminie wszyscy kupcy, tak zrzeszeni, jak i niezrzeszeni winni — po uprzednim wnie-sieniu ustalonych opłat do urzędów skarbowych — zgłosić się do powiatowych zrzeszeń kupieckich, celem załatwienia wszelkich formalności, związanych z ubieganiem się o koncesję.

Podminowana jedność

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Nowy Jork (obsł. wł.). Na podjętej w piątek po południu debacie generalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przedstawiciel Argentyny powiadomił delegatów, że wystąpił z wnioskiem o przyjęcie w poczet członków Organizacji Narodów Zjednoczonych Irlandii, Transjordanii, Portugalii, Włoch i Austrii. Prośby tych państw o przyjęcie do ONZ w charakterze członków zostały przed niedawnym czasem odrzucone przez Radę Bezpieczeństwa na skutek zastosowania prawa weta przez Związek Radziecki.

Z kolei przedstawiciel Argentyny bronił stanowiska swego rządu w sprawie decyzji utrzymania ambasadora w Madrycie wbrew zaleceń Zgromadzenia Ogólnego z ubiegłego roku. Jego zdaniem, Hiszpania nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa dla pokoju międzynarodowego w przeciwieństwie do Grecji, gdzie sytuacja jest znacznie groźniejsza dla pokoju światowego.

Flushing Meadows (ob. wł.). — Generał Nuri As Sa'ad, przewodniczący delegacji Iraku, przedstawił zebranych po raz pierwszy w ciągu bieżącej sesji poglądy Arabów na kwestię żydowską. Za sadniczą treścią jego przemówienia było oskarżenie pod adresem

Sjonistów, których działalność mówca uważa za główną przyczynę nieporozumień pomiędzy Żydami i Arabami.

Przechodząc do innych spraw Nuri As Sa'ad wypowiedział się za ograniczeniem prawa weta.

Delegat Białorusi nawołuje do jedności

Po przemówieniu delegata Argentyny głos zabrał przedstawiciel Białorusi, który w przemówieniu swoim nawoływał do jedności w łonie Wielkiej Piątki. O ile wielkie mocarstwa — powędzia delegat Białorusi — będą z sobą współpracować w atmosferze przyjaźni, wówczas cały świat odczeka. To jest właśnie głównym dążeniem Związku Radzieckiego. Natomiast Stany Zjednoczone zainteresowane są w przewodniczeniu pewnej grupie państw, wrogo usposobionych do Związku Radzieckiego.

Pani Pandit Nehru jako delegatka Indii

Nowy Jork (obsł. wł.). Pani Pandit przewodnicząca delegacji indyjskiej na Zgromadzenie Ogólne ONZ była owacyjnie okła-

skiwana po swoim przemówieniu, w którym złożyła hołd Wielkiej Brytanii za odbarwienie Indii niepodległością. Omawiając zagadnienie prawa weta, pani Pandit zaleciła umiarkowanie i powściągliwe korzystanie z tego przywileju, lecz w konkluzji pokój musi zależeć od jedności wielkich mocarstw.

FLUSHING MEADOWS (SAP). Na drugą sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ przybyło do Nowego Jorku około 1.800 delegatów i członków delegacji z 55 państw. Obradom przysłuchuje się 450 korespondentów prasowych i radiowych, którzy wysyłają na cały świat wiadomości, drogą kablową i iskrową.

Posel Brazylii w Warszawie

Warszawa (PAP) W dniu 19 bm. przybył do Warszawy poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Brazylii, p. Trajano Modeiros do Paco.

P. Madeiros do Paco, jest dyplomata zawodowym, pozostającym w służbie od r. 1920. Był kolejno na placówkach brazylijskich w Tokio, w Paryżu, Buenos-Aires, Asuncion, Caracas i Brukseli.

Bilans strajków we Francji

Paryż (PAP) Jak oblicza ministerstwo pracy, z powodu strajków

Attaché wojskowy Czechosłowacji w Polsce

Warszawa (PAP) W dniu 18. 9. bm., marszałek Zymierski przyjął attaché wojskowego i lotniczego republikę czechosłowackiej płk. Novaka.

Płk. Novak jest pierwszym po wojnie w naszym kraju przedstawicielem wojskowym bratniej Czechosłowacji. Przybycie jego i osobiste kontakty z dowódcami Wojska Polskiego są dowodem zacieśniającej się przyjaźni i współpracy między dwiema sojusznymi i demokratycznymi armiami.

Jacques Duclos i E. Fajon w Warszawie

Warszawa (PAP) Dnia 19 bm. przybyli z Paryża do Warszawy — na zaproszenie Komitetu Central-

nego Polskiej Partii Robotniczej wiceprzewodniczący francuskiego Zgromadzenia Narodowego i sekretarz Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej Jacques Duclos, w towarzystwie kierownika wydziału propagandy KC KPF — Etienne Fajon.

Po wyjściu z samolotu, p. Duclos oświadczył przed mikrofonem Polskiego Radia:

„Szczęśliwy jestem, że danym mi było wraz z moim towarzyszem Fajon stanąć na ziemi polskiej i znaleźć się w Warszawie.

Pozdrawiam wszystkich robotników i pracowników Polski!..

Dnia 19 września 1947 r. zmarł nagle

śp. Sagan Bronisław

mistrz placowy, przeżywszy lat 46

W Zmarłym fabryka nasza traci wzorowego pracownika. Pogrzeb odbędzie się dnia 22 września 1947 r. w godzinach popołudniowych w Czeladzi.

Dyrekcja i Rada Zakładowa Państw. Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie

(PAP) 3946

